

Dyrebeskyttelsen Norge

Ansvarlig hundehold

Et introduksjonshefte om veien
til et godt hundeliv

Ansvarlig dyrehold

Før man går til anskaffelse av en hund, er det viktig å tenke seg nøye om.

Det følger store forpliktelser med det å være hundeeier, og her er noen spørsmål du bør stille seg selv:

Har du tid til å gi hunden nok tur, aktivitet, trening og samvær – hver eneste dag?

Har du reflektert over at hunder kan leve i 10–15 år eller mer?

Har du satt deg inn i hva slags behov hunder har, og hva som skal til for å gi dem et godt liv?

Har du råd til å følge opp med veterinærbesøk, fôr, utstyr og forsikring?

Reiser du ofte på ferie eller jobber du lange dager?

Har du noen som kan hjelpe deg med pass, eller er du avhengig av hundepensjonat?

Å skaffe seg en hund er en langvarig og kostbar forpliktelse, så velg hund med omtanke.

Unngå impuls kjøp og ulovlig import.

Unngå hunder med ekstremt eksteriør, som gjør hundene syke.

Vurder adopsjon fra en omplasseringsorganisasjon.

Kjøper du fra en oppdretter, er det viktig å velge en som har fokus på dyrevelferd.

A close-up, profile view of a dog's head, likely a spaniel, with brown and white fur. The dog is looking towards the left of the frame. Its mouth is slightly open, showing its teeth and tongue. The background is a soft, out-of-focus green, suggesting grass. The lighting is natural and soft.

***Har du tenkt over at
hunder kan leve i
10-15 år eller mer?***

Hunden – et sosialt dyr med behov for mennesker

Hunder er sosiale vesener som søker tilhørighet. De knytter seg sterkt til mennesker og trives ofte dårlig med å være alene. De fleste hunder kan lære seg å være hjemme alene noen timer i løpet av dagen, men dette krever gradvis opptrening og tilpasning deretter. De resterende timene i løpet av dagen er det viktig at hunden får være sammen med eier. Godt hundehold handler om tilstedeværelse og samspill – hele livet.

Hunden har vært menneskets følgesvenn i tusenvis av år, og er i dag et av verdens mest utbredte kjæledyr. Den har tilpasset seg menneskets livsform og lever i våre hjem som et familiemedlem, en turkamerat, en hjelper eller en trykthetsskaper. Til tross for domestisering og tilknytning til mennesker, bærer hunden fortsatt med seg artstypisk atferd og behov som må ivaretas for at den skal ha et godt liv.

Hunder er intelligente og nysgjerrige dyr som lærer gjennom erfaring og samspill. De trenger både fysisk mosjon og mental stimulering for å ha det godt. Turer der hunden får bruke nesen og utforske

omgivelsene, lek og samhandling, trening og problemløsning – alt dette gir en rikere hverdag og bidrar til god atferdsutvikling. Når hunden ikke får stimulert sine behov, risikerer man at hunden kjeder seg, blir frustrert og potensielt utvikler atferd knyttet til stress og mistrivsel.

Hunder trenger både fysisk mosjon og mental stimulering for å ha det godt

Som alle dyr har hunden også behov for trykthet og helseoppfølging. Den skal ha et trygt sted å hvile, få jevnlig stell av pels og klør, tilgang til friskt vann og ernæring som er tilpasset alder og helsetilstand. Hundeeier skal beskytte hunden mot skade, sykdom og andre farer. Dersom hunden blir syk eller skadet, er eier pålagt ved lov, til å sørge for at hunden får veterinærhjelp. Du må være forberedt på både ansvar og kostnader gjennom hele livsløpet.

Valpen – starten på et helt liv

Når man skaffer seg valp, tar man imot et individ som er helt avhengig av trygghet, veiledning og nærhet. Valpetiden er en sårbar fase i hundens liv – både fysisk og mentalt – og det som skjer de første ukene og månedene legger grunnlaget for hvordan hunden utvikler seg som voksen. Valper trenger mye ro til å hvile og vokse, men også stimulering og gradvis eksponering for verden rundt seg. Alt som er nytt – som lyder, lukter, mennesker, biler, barn og andre dyr – bør introduseres på en trygg og positiv måte, i små porsjoner.

Det er viktig å gi valpen gode vaner og etablere rutiner tidlig. Dette gjelder både renslighet, sosialisering, håndtering, alene-trening og innlæring av grunnleggende ferdigheter. Treningen skal være basert på ros, belønning og trygghet – aldri straff. Valpen skal oppleve at det lønner seg å samarbeide

med deg. Trygghet og tålmodighet er nøkkelen til en sosial, trygg og balansert hund.

Mange undervurderer hvor krevende det er å ha valp. Det krever at du legger ned en stor innsats, setter av mye tid og har masse tålmodighet. I tillegg må du regne med søvnunderskudd.

Valpen bør gradvis få utforske verden i sitt eget tempo, med støtte fra eier. En god oppdretter har allerede startet dette viktige arbeidet som inkluderer:

- Vennlig og gradvis tilvenning til ulike miljøer, lyder og mennesker
- Trening på å være alene
- Tilvenning til bilkjøring, håndtering, kloklipp, og sele/bånd

Valpetiden legger grunnlaget for et godt liv!

Hund og barn

Husk at barn under 16 år ikke kan ha selvstendig ansvar for dyr. Det er alltid en voksen som må stå som ansvarlig for hunden – både juridisk og praktisk. Dersom de voksne i en familie ikke har lyst og kapasitet til å ha hund, skal man ikke kjøpe hund «til barna».

Viktige punkter for trygg omgang mellom hunder og barn:

- Aldri la små barn være alene med hund: barns impulsivitet kan skremme eller skade hunden, og hunden kan reagere uventet.
- Eldre barn trenger også oppfølging: veiledning i samvær med hund, må tilpasses barnets alder og modenhet
- Lær barna hundens signaler: en hund som trekker seg unna, knurrer eller viser tenner, trenger å få være i fred.
- Lær barna hundevettreglene: unngå å forstyrre en hund som spiser eller sover, spør før du hilser, og ikke ta ting fra hunden.
- Hunden er alltid et voksenansvar: selv om barn kan hjelpe til med stell og oppgaver, er det de voksne som har det overordnede ansvaret.
- Tilvenning er viktig: gradvis tilvenning og positive opplevelser er nøkkelen til et godt forhold mellom hund og barn.
- Valpekurs kan være nyttig: både valpeeiere og barn kan dra nytte av kurs som fokuserer på samhandling mellom hund og barn.

***Voksne har alltid
hovedansvaret
for hunden***

Sosial kontakt

Alle hunder trenger daglig fysisk mosjon og mental stimulering. Hunden må få komme ut flere ganger daglig for å gjøre fra seg og bevege seg. I tillegg trenger den aktivitet som stimulerer både kropp og hode, slik at den får dekket sine behov.

Dette inkluderer:

- Gåturet der hunden får bruke nesen.
- Lek, samhandling og problemløsningsoppgaver.
- Trening og læring med belønningsbaserte metoder.

Behovene varierer fra hund til hund. Noen har behov for mye aktivitet og utfordringer, mens andre trenger mer ro. Felles for alle er at de trenger trygghet, struktur og forutsigbarhet.

Helse og stell

Som eier er du også ansvarlig for:

- Daglig stell og hygiene.
- Et trygt og godt sted å hvile.
- Jevnlig pelspleie og kløklipp.
- Næringsrikt fôr og rent vann.
- Grunnvaksinasjon og årlig vaksine. Grunnvaksinasjon i valpestadiet og årlig revaksinasjon mot smittsomme og potensielt livstruende sykdommer er svært viktig. Dette inkluderer sykdommer som kennelhoste, valpesyke, smittsom leverbetennelse og parvovirus. Vaksinene styrker immunforsvaret og reduserer risikoen for alvorlig sykdom. Årlig vaksine og helsesjekk gir veterinæren muligheten til å oppdage tidlige tegn på sykdom eller helseproblemer, slik at hunden kan få rask behandling og bedre livskvalitet.
- Besøk hos veterinær ved sykdom, skade eller mistanke om ubehag. Veterinærbehandling kan være kostbart. Forsikring anbefales for alle hunder.

Tannstell hos hund – kjempeviktig for helsen

Mange hunder får tannproblemer allerede i ung alder, og daglig tannpuss er det viktigste hjelpemiddelet for å forebygge tannsykdom. Uten regelmessig tannstell vil det raskt bygge seg opp plakk og tannstein, som igjen kan føre til tannkjøttbetennelse (gingivitt) og periodontitt. Periodontitt er en alvorlig betennelse i tannens festeapparat som fører til at tannkjøttet trekker seg tilbake og tennene løsner. Tilstanden er smertefull, ofte kronisk, og kan være vanskelig å oppdage før skadene er betydelige.

Daglig tannpuss med en myk tannbørste og hundetannkrem

er det mest effektive tiltaket for å holde hundens munn frisk. Andre produkter som tyggeleker og spesialfôr kan være et supplement, men erstatter ikke tannpuss.

Små hunderaser er spesielt utsatt for tannsykdommer – blant annet chihuahua, pomeranian, yorkshire terrier, og toy puddel. Dette skyldes ofte trang tannstilling og genetisk disposisjon. Også brachycephale raser (kortsnutede) som fransk bulldog og mops, er i risikozonen. God tannhelse er en viktig del av god dyrevelferd – det forebygger smerte, sykdom og dyre veterinærregninger. Start tannpuss tidlig og gjør det til en del av den daglige rutinen!

ID-merking

Alle hunder bør være ID-merket med mikrochip, og registrert i godkjent register som DyreID. Dette sikrer at hunden kan spores tilbake til deg dersom den kommer seg bort eller blir funnet skadet. Husk å oppdatere kontaktinformasjonen din i registeret ved flytting.

Foto: Pexels

Tegn på sykdom – når skal du reagere?

Tegn på smerte og sykdom hos hund kan være vanskelige å oppdage, og endringer i atferd kan være det første tegnet på at noe ikke er som det skal. Derfor er det viktig at du kjenner hunden din godt og reagerer på små forandringer.

Som eier har du en plikt til å oppsøke veterinær dersom du mistenker at hunden er syk. Å ignorere symptomer kan føre til unødig lidelse. Husk at hunder ikke kan si fra – det er din oppgave å oppsøke veterinærhjelp dersom det er noe som ikke stemmer.

Tegn på at hunden ikke har det bra kan inkludere:

- Drikker eller tisser unormalt mye
- Oppkast og/eller diaré
- Halter eller har problemer med å bevege seg
- Puster tungt, hoster eller nyser
- Er slapp, redd eller rastløs
- Mister matlyst og/eller går ned i vekt
- Har dårlig ånde, blør fra munnen eller har hevelser i området rundt munnen
- Rennende øye, rødt øye eller kniper øyet igjen
- Klør seg mye, sår i huden eller mye hårfall
- Feber
- Tisper med utflod utenom løpetid
- Endret atferd, som aggresjon eller isolasjon

Ved mistanke om sykdom – kontakt veterinær.

Ulykker og helseutfordringer hos hund

Selv om man gjør sitt beste, kan uhell og sykdom oppstå. Hunder kan skade seg under lek, på tur, i møte med andre dyr osv. Skader på poter, klør, muskler og ledd er ikke uvanlig. Andre utfordringer kan være forgiftning fra farlige planter, sjokolade eller kjemikalier, bitt fra insekter, eller fremmedlegemer som setter seg fast i mage eller hals.

I tillegg er det en rekke sykdommer og lidelser som kan ramme hunder, både genetiske og miljøbetingede. Noen hunder har høy arvelig belastning for sykdom, og noen hunder har et utseende som i seg selv kan gi dem store plager. Dette er ofte rasebetinget. Det kan dessverre være vanskelig å finne god og pålitelig informasjon. Et tips kan være å sjekke hva forsikringselskapet reserverer seg mot å dekke, hos de ulike hunderasene. Når det er sykdommer eller inngrep de ikke vil dekke, er sannsynligheten for at denne hunden vil få nettopp den sykdommen, eller kan komme til å trenge en operasjon, stor.

Noen sykdommer utvikler seg gradvis og kan være vanskelige å oppdage uten regelmessig helsesjekk. Det er viktig å være

årvåken og oppsøke veterinær dersom hunden endrer atferd, virker smertepåvirket, eller viser tegn på ubehag. Mange tilstander kan behandles effektivt dersom man oppdager dem tidlig – men kan føre til alvorlig lidelse om man venter for lenge.

Når hunden blir gammel

Eldre hunder kan få stivhet, smerter eller nedsatt syn og hørsel. De trenger gjerne mer hvile, men fortsatt sosialt samvær og tilpasset aktivitet. De bør også få et fôr som er beregnet på seniorer for å best mulig imøtegå endringer som kommer med alderdom, blant annet med tanke på energinivå, ledd og forbrenning.

Behovet for pleie endrer seg med alderen. Det er viktig at du følger med på tegn til smerte, ubehag eller sykdom. Få hjelp av veterinæren din til å vurdere om det er nødvendig å gi smertelindring. Avgjørelsen om avlivning er tung å ta, men veterinæren din kan hjelpe deg med å avgjøre når tiden er inne. Husk at et verdig liv for hunden skal ivaretas helt til slutten.

For mer informasjon

dyrebeskyttelsen.no

mattilsynet.no

atferdskonsulenter.no

Dyrebeskyttelsen Norge

Vil du støtte Dyrebeskyttelsen Norges arbeid for dyr i nød?

Dyrebeskyttelsen Norge er den eneste landsdekkende dyrevelferdsorganisasjonen som gir praktisk hjelp til dyr i nød. Hver dag, hele året, jobber våre lokalavdelinger for å redde dyr fra hjemløshet og vanskjøtsel.

Vi driver også Lisaklinikken, Norges eneste gratis veterinærtilbud for mennesker med økonomiske utfordringer. Her får dyrene nødvendig veterinærhjelp og all behandling er gratis.

I tillegg jobber Dyrebeskyttelsen Norge for bedre dyrevelferd for alle dyr. Vi driver politisk påvirkning og kjemper for lover som gir dyr sterkere rettigheter og bedre beskyttelse.

Ønsker du å bidra til en bedre framtid for dyra, kan du skanne denne QR-koden:

Du kan lese mer om Dyrebeskyttelsen Norge
på www.dyrebeskyttelsen.no